

26 JUNI 2016 – DERTIENDE ZONDAG DOOR HET JAAR

EERSTE LEZING

EERSTE BOEK KONINGEN 19, 16b.19-21

In die dagen zei de Heer tot Elia:

„Gij moet Elisa, de zoon van Safat, zalven tot uw opvolger als profet.”

Elia vertrok en trof Elisa, de zoon van Safat, terwijl die aan het ploegen was. Twaalf koppels ossen gingen voor hem uit; hijzelf bevond zich bij het twaalfde. Toen Elia langs kwam, wierp hij Elisa zijn mantel toe.

Elisa liet de ossen in de steek, liep Elia achterna en zei: „Laat mij eerst afscheid nemen van mijn vader en mijn moeder; dan zal ik u volgen.”

Hij antwoordde hem: „Ga maar weer terug; heb ik je soms tot iets verplicht?”

Hierop ging Elisa naar de ossen terug, slachtte er twee, kookte het vlees op het hout van de jukken en gaf het aan het werkvolk te eten. Daarna vertrok hij, volgde Elia en werd zijn dienaar.

TWEDE LEZING

BRIEF AAN DE GALATEN 5, 1.13-18

Broeders en zusters,

Voor de vrijheid heeft Christus ons vrijgemaakt. Houdt dus stand en laat u niet weer het slavenjuk opleggen. Gij werdt geroepen om vrije mensen te zijn. Misbruikt echter de vrijheid niet als voorwendsel voor de zelfzucht; dient elkaar in liefde. Want de hele wet is vervat in dit éne gebod: „Bemin uw naaste als uzelf.”

Maar als ge elkaar blijft bijten en klauwen, vrees ik dat ge elkaar op de duur zult verslinden. Ik bedoel dit: leeft naar de Geest, dan zult ge niet uitvoeren wat de zelfzucht dicteert. Wat de zelfzucht wil, strijdt met de Geest, en omgekeerd, het verlangen van de Geest komt in botsing met het egoïsme. Die twee liggen met elkaar overhoop, zodat ge niet kunt doen wat ge zoudt willen doen. Maar als ge u door de Geest laat leiden, staat ge niet onder de wet.

EVANGELIE

LUCAS 9, 51-62

Toen de dagen van zijn verheffing hun vervulling naderden, aanvaardde Jezus vastberaden de reis naar Jeruzalem en zond boden voor zich uit. Dezen kwamen op hun tocht in een Samaritaans dorp om er zijn verblijf voor te bereiden. Maar de Samaritanen ontvingen Hem niet, omdat Jeruzalem het doel van zijn reis was.

Toen de leerlingen Jakobus en Johannes dit gewaar werden vroegen ze: „Heer, wilt Gij dat wij vuur van de hemel afroepen om hen te verdelen?” Maar Hij keerde zich om en wees hen op strenge toon terecht. Daarop vertrokken zij naar een ander dorp.

Terwijl zij onderweg waren, zei iemand tot Hem: „Ik zal U volgen, waar Gij ook heen gaat.”

Jezus sprak tot hem: „De vossen hebben holen en de vogels hun nesten, maar de Mensenzoon heeft niets waar Hij zijn hoofd op kan laten rusten.”

Tot een ander sprak Hij: „Volg Mij.” Deze vroeg: „Heer, laat mij eerst teruggaan om mijn vader te begraven.”

Jezus zei tot hem: „Laat de doden hun doden begraven; maar gij, ga heen en verkondig het Rijk Gods.”

Weer een ander zei: „Ik zal U volgen, Heer, maar laat mij eerst afscheid nemen van mijn huisgenoten.”

Tot hem sprak Jezus: „Wie de hand aan de ploeg slaat, maar omziet naar wat achter hem ligt, is ongeschikt voor het Rijk Gods.”

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN C-JAAR

— Luc DEVISSCHER —

De tweede helft

EVANGELIE • Op deze dertiende zondag zijn we halverwege het evangelie van Lucas. Het is geen rustpunt. In een plechtige mededeling wordt aan de lezer meegedeeld dat Jezus met onverzettelijkheid de weg kiest naar Jeruzalem. Niets of niemand zal Hem van dat plan afbrengen. Toch ligt het werkelijke reisdoel hoger. Het eindperspectief is de ‘verheffing’ of de ‘opneming’. Die uitdrukking verwijst naar de dood van Jezus en zijn hemelvaart. Het wordt een weg van schaduw en licht. De leerlingen – en met hen ook de lezers – staan voor de keuze de Mensenzoon al dan niet te volgen op die weg.

Voorlopig is het nog een heel eind weg naar Jeruzalem. Bij de aanvang van de reis stuurt Jezus boden voor zich uit om logies te zoeken. De eerste halte ligt in Samaria. Rechtgeaarde joden lopen niet zo hoog op met Samaritanen. Het waren verre nakomelingen van joden uit de tijd dat het koninkrijk Israël nog bestond. Toen dat onder de voet werd gelopen door de Assyriërs werd het grootste deel van de bevolking gedeporteerd naar het Oosten. Een kleine groep bleef achter en die vermengde zich in de loop van de tijd met vreemd volk dat daar was komen wonen. Niet koosjer dus, die Samaritanen.

Een Samaritaans dorp wil Jezus en zijn gezelschap niet ontvangen, vooral omdat ze onderweg zijn naar Jeruzalem. De broers Jakobus en Johannes stellen voor met de Samaritanen komaf te maken zoals de profet Elia destijds deed met een troep soldaten die hem wilden meenemen: vuur van de hemel laten neerdalen en hen verteren (zie Tweede Boek Koningen 1, 9-15). Jezus keert zich om en wijst de twee terecht. Hij is geen profet met vuur en vuisten. Het koninkrijk van God wordt niet gevestigd met geweld. Tegen het onherbergzame Samaritanendorp wordt niets ondernomen. Na die uitbrander reist het gezelschap door op zoek naar gastvrijheid in een ander dorp.

Terwijl ze de weg gaan, komt allerlei ter sprake. Zo ook de reisvoorwaarden voor de volgelingen. Nog buiten het blikveld van Jeruzalem schenkt Jezus klare wijn, al is het die van het kruis. Hij houdt de navolgers drie clausules voor: kom uit je comfortzone, verkondig het leven en kijk steeds vooruit. Al wie dat mee kan onderschrijven vanuit zijn eigen concrete situatie mag mee. Zo niet, ruim eerst die hindernissen op. Opmerkelijk is dat de roep van de weg niet gereserveerd wordt voor een exclusief groepje van twaalf mannen. De leerlingengroep is ruimer dan de apostelen. Ook anderen zijn uitgenodigd, evenzo de lezer. Wie gaat er mee? Ruim op, en ga!

EERSTE LEZING • De profet Elia moet een opvolger kiezen. Het wordt Elisa, een landbouwer. Terwijl die met zijn werkvolk aan het ploegen is, gooit Elia zijn mantel naar hem. Later, wanneer Elia in een stormwind en in een vuurwagen met vurige paarden ten hemel opgenomen wordt, zal Elisa zich die mantel definitief toe-eigenen (zie Tweede Boek Koningen 2, 1-18). Op dat moment wordt hij daadwerkelijk de opvolger van Elia.

Elisa volgt Elia niet zonder meer. Hij wil eerst afscheid nemen van zijn ouders. De reactie van Elia klinkt raadselachtig. Het lijkt alsof hij hem tot haast wil aansporen. Elisa heeft echter geen haast en keert ook niet terug naar zijn moeder en vader. Hij richt een feestmaal aan voor zijn werkvolk met twee van de twaalf ossen, wellicht met die beesten waarmee hij zelf aan het ploegen was. Zo maakt hij een einde aan zijn boerenbestaan en wordt hij als vrij man de dienaar van Elia.

LEZING UIT PAULUS • Bij de Galaten zweeft de Geest van Pinksteren nog na. Paulus geeft de raad zich erdoor op sleeptouw te laten nemen. De Geest is een goede geleider. Het verlangen van de Geest legt het dictaat van de zelfzucht aan banden, krachtiger dan wetten dat vermogen. Wetten lossen niets op, ze veroordelen alleen maar. Steeds meer nieuwe wetten leggen een slavenjuk op. Jammer, want voor de vrijheid heeft Christus ons vrijgemaakt.

Eigenlijk is er maar één wet: de ander even graag zien als jezelf. Hem en haar bekleden met de mantel van de Geest. Dat is de weg.

- De commentaren op de Schriftlezingen zijn op Twitter te volgen via @DevisscherLuc
- Reacties welkom via luc.devisscher@ccv.be

Schriftlezingen

© Katholieke Bijbelstichting
Breda, www.bijbel.net